

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ
РОБОТИ
З КУРСУ «МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ СОЦІОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ».**

(Для студентів, що навчаються за спеціальністю «Соціологія»)

Харків - 2014

УДК

Рекомендовано до друку рішенням

Рецензенти:

Завідувач кафедри права НТУ «ХПІ», кандидат філософ. наук, доцент
Перевалова Л.В.

Доцент кафедри соціології та соціальної роботи ХНУВС, кандидат соц. наук,
Мальцев В.В.

Болотова В.О. Методичні вказівки з написання курсової роботи з курсу «Методологія та методи соціологічних досліджень» (для студентів, що навчаються за спеціальністю «Соціологія»). – Х.: НТУ«ХПІ», 2014. - С.

Дана навчально-методична розробка містить рекомендації щодо написання курсової роботи з курсу «Методологія та методи соціологічних досліджень» для студентів, які навчаються на денному відділенні НТУ «ХПІ» за спеціальністю «Соціологія».

Наведені методичні матеріали дозволять організувати роботу студентів з написання курсової роботи.

УДК

НТУ«ХПІ», 2014
Болотова В.О. 2014

ЗМІСТ

Передмова	4
Структура курсової роботи	5
Етапи виконання курсової роботи	8
Хід виконання курсової роботи	12
Теми курсових робіт	15
Правила оформлення курсової роботи	16
Рекомендована література	25
Додатки	27

ПЕРЕДМОВА

Курсова робота з предмета "Методологія та методи соціологічних досліджень" виконується на III курсі. Вона ставить своєю метою набуття навичок проведення самостійного конкретного соціологічного дослідження, починаючи з постановки проблеми і закінчуючи аналізом отриманих даних.

У ході написання роботи студент повинний вирішити наступні задачі:

- з'ясувати актуальність теми дослідження, запропонованої в курсовій роботі і розробленість її в наукових працях вітчизняних і закордонних авторів;
- визначити практичну значимість досліджень з даної теми і її зв'язок із процесами і явищами, що відбуваються в країні;
- виділити об'єкт, предмет, мету та завдання для курсової роботи загалом та дослідження, що планується, зокрема;
- навчитися строго й аргументовано викладати основні ідеї різних авторів, обирати певний підхід (чи декілька підходів) як подальшу методологічну та теоретичну базу власного аналізу проблеми;
- на основі зроблених в теоретичній частині роботи інтерпретації та операціоналізації основних понять розробити власний інструментарій дослідження (виходячи з обраного методу);
- навчитися формувати гіпотези дослідження;
- навчитися формувати виборчу сукупність та визначати її об'єм;
- набути навичок збору та первинної обробки даних;
- провести аналіз отриманих даних, використовуючи методи математичної статистики;
- описати отримані результати з використанням таблиць та графіків;
- у процесі захисту курсової роботи продемонструвати свої знання по темі, здатність зробити аргументовані та обґрунтовані отриманими результатами висновки;

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота складається з наступних складових частин:

- титульного листа;
- змісту;
- вступу;
- основної частини, що складається з окремих розділів, які можуть, в свою чергу, поділятися на пункти та підпункти;
- висновків;
- списку літератури;
- додатків.

В додатках міститься інструментарій дослідження. Графіки, таблиці, діаграми, що ілюструють положення розділів, також можуть бути винесені в додаток, якщо через них загальний обсяг роботи перевищує той, що потрібно. Загальний обсяг курсової роботи складає 40-45 сторінок (без додатків).

Кожна частина курсової роботи починається з нової сторінки. Маються на увазі титульний лист, зміст, розділи, висновки, список літератури, додатки. Підрозділи в межах розділів з нової сторінки не починаються.

Усі сторінки роботи повинні бути пронумеровані, починаючи з титульної (вона рахується, але номер на ній не ставиться). Номер сторінки ставиться у верхньому правому куті сторінки. Більш детально правила оформлення курсової роботи дивись у відповідному розділі цих методичних рекомендацій)

Титульний лист містить назву міністерства, університету, інституту, кафедри, в межах якої виконується робота. Далі надається тема роботи, інформація щодо виконавця та керівника курсової роботи. Наприкінці вказується місто та рік виконання (Приклад оформлення титульного листа надано у Додатку А цих методичних рекомендацій).

Зміст роботи включає перелік основних її частин із указівкою сторінок їхнього початку. Назва кожної частини записується з нового рядка з заголовної букви. Вступ, висновки, список літератури і додаток не нумеруються. Основна частина складається з окремих розділів, кожний з яких нумерується, має власну назву (яка пишеться без лапок), і записується з нового рядка з указівкою сторінки початку (Додаток Б). Розділи повинні бути зв'язані між собою логічно. Їх повинно бути не менше двох. Зайво велике число розділів ускладнює виклад матеріалу і свідчить про нездатність автора до логічних узагальнень.

Вступ повинен містити ряд обов'язкових елементів: обґрунтування теми, її актуальність в теоретичному та практичному плані, ступінь її розробленості в науковій літературі, чітко сформульовані об'єкт, предмет, цілі та завдання курсового дослідження. Вступ займає 2-3 сторінки.

Основна частина роботи може складатися з двох-трьох розділів. У розділах послідовно розкривається тема курсової роботи. Рекомендована

логіка розкриття – "від загального до частки". **Наприкінці кожного розділу обов'язково коротко (1-2 абзаци) повинні бути сформульовані основні висновки. Краще починати їх словами «Таким чином», або зробити такий підзаголовок «Висновок до розділу ...»**

Оскільки в теоретичному розділі роботи автор розкриває тему використовуючи вже створені наукові матеріали особливу увагу варто приділити посиланням на використану літературу. Вони повинні бути присутнім повсюдно і супроводжувати всі цитати й ідеї, що автор засвоїв після знайомства з працями вчених, за винятком тих ідей і висновків, що були зроблені самостійно. Посилання ставиться в квадратних дужках відразу після прямої цитати або використаної загальної ідеї. В цілому повинно бути 2-3 посилання на сторінці (в залежності від того, скільки ідей було запозичено з інших джерел). Більш детально правила оформлення посилань надаються у відповідному розділі цих методичних рекомендацій.

Висновки – обов'язкова частина курсової роботи – являють собою стисле викладення одержаних автором наукових результатів, які формулюються у вигляді окремих пунктів. Студенту повинно підвести підсумок по всій роботі, включаючи як теоретичну частину, так і практичну. На початку висновків необхідно підкреслити актуальність вивчення даної теми, перспективи її розвитку, практичну значущість. Наприкінці висновків необхідно надати рекомендації за результатами дослідження. Обсяг висновків 3-5 сторінок.

Список джерел інформації містить всі наукові праці, що розглядалися в літературному огляді за темою курсової роботи (вимоги щодо оформлення бібліографії наведені в Додатку 3 цих методичних рекомендацій). Він містить не менш 15-20 основних наукових джерел за темою. Обов'язкова присутність усіх видів джерел: навчальної літератури за курсом методології та методів соціологічних досліджень вітчизняних і закордонних авторів; наукових публікацій за проблемою, ідеї яких були використані в роботі. Джерел повинно бути достатньо для розкриття теми, а інформація, що міститься в них – новою і достовірною.

Додатки містять інструментарій дослідження, а також ілюстративний матеріал за темою виконаної роботи, що не ввійшов до основних розділів, але на який є посилання.

Чорновий текст курсової роботи пишеться (друкується) на окремих листках з однієї сторінки, з достатнім інтервалом між рядками та великими полями, на які можна вносити доповнення і зміни в процесі роботи над рукописом. Чернетка роботи надається на перевірку керівникові в термін, що вказаний в графіки виконання курсової роботи.

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Виконання курсової роботи повинно здійснюватись за наступною схемою:

- визначення теми та призначення наукового керівника;
- складання бібліографії, вивчення літератури за обраною темою;
- розробка плану роботи;
- написання вступу, який повинен включати описання актуальності обраної теми в практичному та теоретичному планах; визначення об'єкта, предмета, мети та завдань курсової роботи;
- збирання інформації за теоретичним розділом плану;
- написання цього розділу з обов'язковим формулюванням висновку в якому повинні бути зазначені методологічні та теоретичні основи майбутнього дослідження;
- вибір методів дослідження та розробка інструментарію (застосування анкетного опитування в якості основного методу збору даних повинно бути обов'язковим, інші методи можуть бути застосовані за бажанням автора роботи);
- проведення збору даних;
- проведення первинної обробки даних;
- аналіз одномірного та двомірного розподілу отриманих даних, згідно з поставленими завданнями та висунутими гіпотезами;
- написання другого розділу роботи, який повинний включати програму дослідження (включаючи описання проблеми, виділення об'єкту, предмету, мети та завдань дослідження, описання обраного методу (методів), інтерпретацію основних понять, рекомендованого типу вибірки та обсягу вибіркової сукупності); аналіз отриманих даних та висновки за результати проведеного дослідження.
- написання загальних висновків;
- оформлення роботи;
- захист роботи.

Термін виконання етапів роботи обговорюється та затверджується на засіданні кафедри та є обов'язковим до виконання.

**Графік написання курсової роботи з курсу
«Методологія та методи соціологічних досліджень»**

Вид робіт	Термін виконання
1 семестр	
1. Визначення теми курсової роботи та наукового керівника	перша половина вересня
2. Попередній аналіз літератури, складання плану роботи та його обговорення з керівником	друга половина вересня
3. Детальний аналіз літератури та написання першого варіанту вступу та першого розділу	жовтень
4. Написання кінцевого варіанту вступу та першого розділу;	листопад
5. Написання підрозділу 2.1., тобто програми дослідження з інструментарієм, але без вибірки	грудень
2 семестр	
6. Розробка оптимальної моделі вибірки та закінчення написання підрозділу 2.1.	перша половина квітня
7. Проведення опитування	перша половина квітня
8. Створення масиву даних та їх первинна обробка	друга половина квітня
9. Аналіз отриманих результатів та написання першого варіанту підрозділу 2.2. та загальних висновків	1-15 травня
10. Написання кінцевого варіанту підрозділу 2.2. та загальних висновків після зауважень керівника, оформлення роботи	21-24 травня
11. Рецензування курсової роботи керівником, підготовка студентом презентації та тексту доповіді для захисту курсової роботи	25-31 травня
12. Захист курсової роботи	2 червня

Повністю підготовлена курсова робота повинна бути здана керівнику на перевірку не пізніше 15 травня.

ХІД ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Для успішного написання курсової роботи варто зробити наступний алгоритм дій:

1. Уважно прочитайте запропонований Вам список тем курсових робіт і виберіть ту, котра найбільшою мірою відповідає Вашим науковим інтересам. Якщо тема, що Ви б хотіли досліджувати не знайшла відображення в списку тим курсових робіт, то підійдіть до керівника курсових робіт і з його допомогою сформулюйте собі тему.

Наступнім кроком є попереднє знайомство з темою з метою уточнення проблеми і звуження діапазону наукового пошуку. Для цього уважно прочитайте назву теми і за допомогою довідкової літератури з'ясуєте значення основних категорій. Використовуючи кілька довідкових джерел (вітчизняних і закордонних, старих і нових) Ви будете мати уявлення про різні підходи до визначення даного процесу чи явища. Паралельно з цим варто переглянути розділи підручників, що торкаються даної проблематики. Працюючи з підручниками і словниками обов'язково виписуйте основні визначення, висновки з указівкою назви джерела, ім'ям автора, роком видання, номером, що цитуємо і загальною кількістю сторінок.

Робота з літературними джерелами ведеться протягом всього періоду виконання курсової роботи. Основна робота повинна базуватися на систематичних, алфавітних й предметних каталогах, які є в бібліотеці Університету та інших наукових бібліотеках. При цьому слід пам'ятати, що літературні джерела можуть мати посилання на інші роботи, які теж необхідно враховувати.

Зібрану бібліографію треба оформляти в список літератури. На основі вивчення літератури з'ясовується ступінь розробленості обраної теми та визначається коло питань, які необхідно вирішити в курсовій роботі.

2. Після того, як Ви вже маєте загальне уявлення про складність тієї проблеми, що вам потрібно описати варто перейти до визначення об'єкту, предмету, цілей та завдань курсової роботи та уточнити їх з Вашим науковим керівником. Надалі виділені об'єкт, предмет, мета та завдання курсової роботи знайдуть своє відображення у вступі.

3. **Далі повинно скласти план курсової роботи.** План – загальна схема розкриття теми, усі частини якої тісно логічно взаємозалежні. Пункти плану пов'язані з завданнями роботи та вирішують їх. Безумовно, складання плану не є одноразовий акт: над ним студент працює протягом майже всіх етапів роботи над темою. Первісний начерк плану розроблюється вже під час попереднього знайомства з проблемою; далі, після обговорення його з керівником, план уточнюється, конкретизується. Наявність попереднього плану сприяє цілеспрямованому відбору дослідницького матеріалу за темою роботи. В ході виконання роботи продовжується процес уточнення питань, які складають основний зміст роботи. Останній варіант плану узгоджується з

керівником, він є обов'язковим для виконання й фіксується в роботі як її **ЗМІСТ**.

4. Після складання плану можна приступати до написання **ВСТУПУ** курсової роботи. Починається вступ з описання актуальності теоретичного та практичного вивчення обраної теми. Далі надається аналіз ступеню наукової розробленості теми, тобто вказуються ті науковці, які займались обраною проблемою, окреслюється поле їх досліджень. Виділяються ті аспекти, які ще не знайшли детального розгляду, але стали предметом курсової роботи.

Після цього необхідно виписати об'єкт, предмет, мету та завдання всієї курсової роботи.

Об'єктом курсової роботи можуть виступати реальні соціальні процеси або явища.

Предметом роботи при цьому є визначені сторони, властивості, які викликають інтерес в плані дослідження саме даної проблеми.

Метою роботи є той результат, який виконавець планує досягти в результаті здійснення роботи. Метою може бути визначення характеристик певного явища чи процесу, встановлення зв'язку між явищами, виділення факторів виникнення або розвитку якогось явища або процесу тощо. Не можна починати формулювання мети роботи словами проаналізувати, вивчити, дослідити.

Завдання роботи уточнюють мету, розкривають основні етапи її досягнення. Завдання роботи повинні бути як теоретичного, так і практичного плану. Прикладом завдань теоретичного плану є уточнення суті основних категорій роботи, виділення структурних елементів явищ, що вивчаються, факторів, що їх зумовлюють тощо. Практичні завдання – це з'ясування за допомогою проведення дослідження основних характеристик явищ та процесів, зв'язків між ними, визначення причин певних явищ тощо. Звичайно достатньо виконання 5-6 завдань, які висуваються в роботі для досягнення її мети.

Приклад:

*Тема курсової роботи „Подружні ролі в сучасній сім'ї”. Відповідно, **об'єктом роботи** є сучасна українська сім'я. **Предмет роботи** - функціонально-рольова структура сім'ї.*

***Метою роботи** є визначення основних характеристик подружніх ролей в сім'ї (на прикладі мешканців м. Харкова).*

Виходячи з мети можуть бути поставлені наступні задачі:

- 1) уточнити поняття сім'ї, як соціального інституту та малої соціальної групи;*
- 2) описати рольову структуру сучасної родини;*
- 3) виявити реальний та бажаний розподіл ролей в сучасних молодих сім'ях, міру дисонансу між ними;*
- 4) виділити фактори, що впливають на уявлення щодо подружніх ролей;*

5) виявити розходження між уявленнями про подружні ролі у чоловіків і жінок.

4. Наступний етап роботи – безпосереднє виконання поставленої мети та завдань, яке здійснюється під час написання основних розділів роботи. В курсовій роботі з „Методології та методів соціологічних досліджень” рекомендується робити два розділи.

Перший розділ курсової роботи є теоретичним. Він складає приблизно 30% основної частини роботи. Інші 70% повинні приходиться на другий емпіричний розділ.

В цьому розділі коротко описуються основні підходи до вивчення проблеми та обирається той, який і буде реалізовано в подальшому самостійному соціологічному дослідженні.

Приклад:

тема курсової роботи – "Основні характеристики шлюбного відбору серед студентської молоді". В першому розділі необхідно надати визначення поняття шлюбного відбору, описати основні стадії цього процесу, фактори, що зумовлюють його специфіку. Також треба уточнити поняття молоді та студентської молоді, виділити ті характеристики, які можуть вплинути на особливості відбору шлюбного партнера студентами у порівнянні з іншими віковими та освітніми групами.

Перший розділ може бути розбитий на декілька підрозділів. Як сам перший розділ, так і його підрозділи **обов'язково повинні мати назви, які відображають їх зміст.**

Оскільки перший розділ роботи має реферативний характер по тексту **обов'язково повинні бути посилання на літературу, що використовується** (щонайменше 2-3 на сторінку).

Наприкінці першого розділу **обов'язково треба зробити стислий висновок**, який є підсумком проведеного аналізу.

Другий розділ присвячено розробці програмі самостійного соціологічного дослідження та аналізу даних після його проведення. Він також повинен мати назву, яка б віддзеркалювала сутність проведеного дослідження.

Програма дослідження є **обов'язковим першим підрозділом другого розділу.**

Якісно розробити програму дослідження можливо тільки після ретельного теоретичного аналізу проблеми, який здійснюється в на початку роботи та знаходить своє відображення в першому розділі.

Вона складається з наступних елементів:

1. **Стисле викладення проблемної ситуації** в практичному та теоретичному планах (тобто які питання не вивчені та не вирішені, або вирішені не в достатній мірі). Опис проблемної ситуації повинен займати 2-3 абзаци.

2. **Визначення об'єкту, предмету, мети та завдань** конкретного соціологічного дослідження, що планується.

Об'єктом дослідження можуть виступати соціальні групи та/або індивіди. Об'єкт дослідження є носієм необхідної для дослідження інформації.

Предметом дослідження є певна сторона, характеристика об'єкту, яка підлягає безпосередньому вивченню.

Мета дослідження – це той результат, що автор сподівається отримати після проведення дослідження. Це те, для чого він проводить своє дослідження, що він намагається в'яснити.

Завдання дослідження конкретизують мету, по суті це ті кроки, які повинно зробити, щоб досягти мету. Завдання визначають основні блоки інструментарію дослідження.

3. **Надання інтерпретації та оперціоналізації основних понять**, які детально були надані в першому розділі. Тобто в програмі дослідження після зазначення об'єкту, предмету мети та завдань необхідно з абзацу жирним шрифтом написати підзаголовок «Інтерпретація основних понять» та далі перелічити всі основні поняття та надати їм визначення

Приклад:

Тема курсової роботи «Політична активність студентської молоді: соціологічний аспект аналізу».

Інтерпретація основних понять.

Політична активність – енергійна, наполеглива діяльність, особистості, групи, різних політичних сил, і організацій, спрямована на досягнення певних соціально – економічних і політичних цілей.

Політична сфера – це сукупність політичних структур, відносин, діяльності та свідомості, що впливають на напрямки розвитку суспільства, процеси управління й реалізуються під час вибрання, володіння та утримування контролю над владою.

Молодь – частина суспільства, соціально – демографічна група, яка визначається певною віковою стратифікацією, особливостями соціального стану та соціально – психологічних характеристик, рівнем входження в процес соціалізації.

Політична свідомість – це сукупність ментальних явищ, в яких виражається сприйняття політики індивідуальним суб'єктом політичного процесу. Надалі необхідно зробити емпіричну інтерпретацію або оперціоналізацію основних понять.

Операционалізація понять – це по-перше, «розкладення» поняття на його складові, кожна з яких може бути виміряна, «схоплена» під час проведення дослідження. По-друге, вказання емпіричних показників (індикаторів) вимірюваних явищ в цілому, або їх складових.

Наприклад, візьмемо прості змінні. Так, показником віку є кількість років, які прожила людина. Показником стажу роботи – кількість років, які вона пропрацювала.

Якщо взяти складну змінну, наприклад, політичну активність, то її показниками можуть бути членство в політичних організаціях, рухах; участь

у виборах; зацікавленість політикою. Далі треба вказати індикатори і для членства в політичних організаціях, участі у виборах, зацікавленості політикою. Тобто складна змінна розкладається на прості, а для останніх вже найлегше визначити індикатори.

4. Визначення гіпотез дослідження.

Гіпотези дослідження – це основні логічні припущення про явища та процеси, які висуваються за схемою «Якщо....., то.....»

При формулюванні гіпотез студент повинен виходити з того, що:

1. гіпотеза не повинна містити в собі понять, які теоретично та емпірично не інтерпретовані;
2. вона не повинна припускати ціннісних суджень по типу «добре» - «погано»;
3. вона не повинна мати занадто багато обмежень та допущень;
4. вона повинна мати можливість перевірки, тобто щоб досліджував був у змозі розробити такі процедури, що дозволяють відчутти й виміряти зв'язки і відношення, припущення які містяться в гіпотезі.

Студенту необхідно також пам'ятати, що в залежності від типу дослідження, яке проводиться в курсовій роботі (пошукове, аналітичне чи експериментальне), формулюються гіпотези різного типу: відповідно структурна описова (допущення про склад елементів та характер їх зв'язків в об'єкті), функціональна описова (допущення про ступінь інтенсивності й взаємозалежності цих зв'язків) та пояснювальна (допущення про причинно-слідчі зв'язки в об'єкті, що вивчається).

Приклад:

При вивченні ставлення людей до праці основною гіпотезою дослідження може бути припущення про те, що за умов однакової платні та умов праці ставлення до неї буде залежати від змісту праці.

5. **Визначення оптимальних методів (методу)**, якими варто досліджувати обрану проблему. **В якості обов'язкового методу повинний бути обраний метод анкетного опитування.** Інші методи вказуються, але їх реальне застосування в курсовій роботі є не обов'язковим. **Обрані методи повинні бути стисло описані на 1-2 сторінках.** Повинні бути вказані їх переваги та недоліки стосовно отримання інформації для досліджуваної проблеми.

6. Розробка інструментарію згідно з вказаними завданнями, висунутими гіпотезами та обраними методами. Оскільки застосування анкетного опитування є обов'язковим, то студенту **необхідно розробити анкету.** Сам текст анкети в курсовій роботі виноситься в ДОДАТОК. Про це необхідно сказати в тексті роботи.

Приклад:***Інструментарій дослідження надано в Додатку А***

6. **Описання рекомендованої та реальної вибірки.** Рекомендована вибірка – це та технологія формування вибіркової сукупності, яка пропонується автором роботи на той випадок, якщо розроблене дослідження можна буде реалізувати в повному обсязі. Вказується і рекомендований обсяг вибіркової сукупності і то, як він розраховується.

Крім того повинна бути описана реальна вибірка, тобто як проводився відбір респондентів автором роботи. Слід також вказати скільки респондентів було опитано та де вони були опитані, охарактеризувати їх за основними соціальними показниками (стать, вік, освіта, сімейний стан, тип зайнятості, професія тощо). Рекомендується опитувати не менше 100 респондентів.

Після розробки програми дослідження необхідна його реалізація, яка міститься у проведенні анкетування, створення масиву даних та їх первинної обробки. Тільки після цього можна приступати до написання другого підрозділу.

Другим підрозділом другого розділу є аналіз отриманих в результаті дослідження даних. Бажано, щоб він також мав власну назву.

В курсовій роботі **обов'язково повинен бути наданий аналіз одномірного та двомірного розподілу даних.** Слід пам'ятати, що аналіз даних – не просто опис таблиць, отриманих після комп'ютерної обробки. Він повинен містити пояснення отриманого матеріалу. Результати дослідження повинні бути представлені коректно, з урахуванням всіх вимог. **Обов'язковим є представлення даних у формі зведених таблиць та ілюстрацій (графіків та діаграм).** Аналіз даних повинен поводитись згідно з наміченими завданнями та висунутими гіпотезами.

Підсумком написання другого розділу повинні бути висновки за цим розділом. У висновках повинні бути стисло представлені тільки отримані в результаті дослідження результати. Обсяг цих висновків повинен бути до 1 сторінки.

На закінчення необхідно узагальнити **висновки за розділами** та зробити **ВИСНОВКИ до всієї роботи.** Їх структуру детально описано вище.

Перед написанням чистового варіанту курсової роботи варто ретельно ознайомитися з правилами її оформлення (відступами, оформленням літератури, таблиць, графіків і т.д.)

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінювання курсової роботи враховує не лише якість виконання роботи, її зміст, доповідь студента, але й оформлення роботи у відповідності з існуючими вимогами.

1. Загальні вимоги до оформлення курсових робіт

Курсова робота повинна бути представлена на державній мові в печатному та електронному варіанті. Печатний варіант повинен бути переплетений (м'яка або тверда палітурка).

Курсову роботу друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) через півтора інтервали 14 шрифтом Times New Roman.

Текст робити друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве - 30 мм, праве - 15 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору нежирним. **Заборонено використання курсиву, напівжирного шрифту та підкреслень в тексті роботи, окрім напівжирного шрифту в назвах розділів та підрозділів. Щільність тексту всюди однакова.**

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних - номер просявляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Вписувати в текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки, графічні неточності, які виявилися під час написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою та нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту друкарськими літерами. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Курсова робота повинна бути представлена на державній мові в печатному та електронному варіанті. Печатний варіант повинен бути переплетений (м'яка або тверда палітурка).

Обсяг курсової роботи повинен складати 50-60 сторінок. До загального обсягу роботи не входять додатки та список використаних джерел. Але всі сторінки зазначених елементів курсової роботи підлягають суцільній нумерації.

2. Оформлення титульного листа

У відповідності з існуючими правилами на титульному листі курсової роботи вказується назва міністерства, учбового закладу, факультету, кафедри, прізвище та ініціали автора, повна назва роботи, науковий ступінь, звання, прізвище та ініціали наукового керівника, місто і рік закінчення

роботи (див. Додаток А). На титульному аркуші, що є першим аркушем курсової роботи, номер не ставлять, але враховують його у загальну нумерацію.

3. Оформлення змісту

Після титульного листа йде зміст. Складається він в процесі виконання роботи, а сторінки проставляються вже після закінчення усієї роботи.

Зміст включає всі розділи та підрозділи курсової роботи. При цьому формулювання всіх підрозділів роботи повинно точно відповідати заголовкам у тексті й мати однакову нумерацію.

Найменування розділів, підрозділів та пунктів указують разом з їх порядковими номерами, додатки - з їх позначенням та найменуванням.

Всі заголовки розділів (крім вступу, висновків, списку джерел інформації та додатків) послідовно нумеруються арабськими цифрами, після номеру крапка не ставиться. Наприкінці заголовка крапка не ставиться, перенос слів у заголовку не допускається. Слова «розділ» та «підрозділ» не пишуться. Підрозділи також повинні мати назви, нумерують їх у межах розділу подвійними арабськими цифрами з крапкою, наприклад, 2.1 – перший підрозділ другого розділу. Подальший розподіл тексту всередині підрозділу нумерується потрійними арабськими цифрами, наприклад, 3.1.2 – другий пункт першого підрозділу третього розділу.

Номери та найменування підрозділів (пунктів) приводять після абзацного виступу, відносно номерів розділів (відповідно підрозділів).

Номери сторінок, на яких розміщуються найменування елементів, указують на рівні останнього рядка запису один під одним. Закінчення найменувань елементів відділяють від номерів сторінок крапками (див. Додаток Б).

4. Оформлення тексту роботи

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Заголовки структурних частин дипломної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до набору та виділяють напівжирним шрифтом.

Номер розділу ставлять до назви відповідного розділу, після номера крапку не ставлять, потім друкують заголовок розділу. **Назву розділу виділяють напівжирним. Крапку в кінці заголовка не ставлять.**

Наприклад,

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ РОДИННИХ КОНФЛІКТІВ

Заголовки підрозділів та висновки до розділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу та виділяють напівжирним шрифтом. Крапку в кінці заголовків не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Перед та після назви кожного підрозділу залишається вільна строчка.

Висновки до розділів оформлюються наступним чином. Після останнього речення тексту пропускається один рядок, потім з абзацу напівжирним шрифтом пишеться «Висновки до розділу (номер розділу).»

Наприклад,

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ РОДИННИХ КОНФЛІКТІВ

1.2 Сім'я як соціальний інститут та мала група. Функції сім'ї

Висновки до розділу 1

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки. Але це не стосується підрозділів.

5. Оформлення таблиць та ілюстрацій

В курсових роботах з соціології різноманітний ілюстративний матеріал (таблиці, графіки, діаграми тощо) посідають значне місце як за своїм обсягом, так і за можливостями різнобічного розкриття результатів дослідження. Разом з цим не слід перевантажувати саму роботу ілюстративним матеріалом, частину якого можна перенести в додаток. При складанні таблиць необхідно дотримуватись компактності й наочності в їх оформленні.

Існують загальноприйняті правила оформлення ілюстративного матеріалу, якими слід керуватися при підготовці курсової роботи.

Ілюстрації. Кількість ілюстрацій (малюнків, схем, графіків тощо) в курсовій роботі визначається змістом останньої та повинна бути достатньою для того, щоб надати текстові ясності й конкретності.

Ілюстрації (схеми, графіки) і таблиці необхідно подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах розділу за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер

ілюстрації повинен складатися з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, Рисунок 1.2 (другий рисунок першого розділу). Спочатку розміщують ілюстрацію, потім під нею симетрично тексту пишуть її номер та назву. Після назви рисунка крапка не ставиться, назва напівжирним не виділяється. **Зверху та знизу рисунка залишається вільний рядок.**

Приклад:

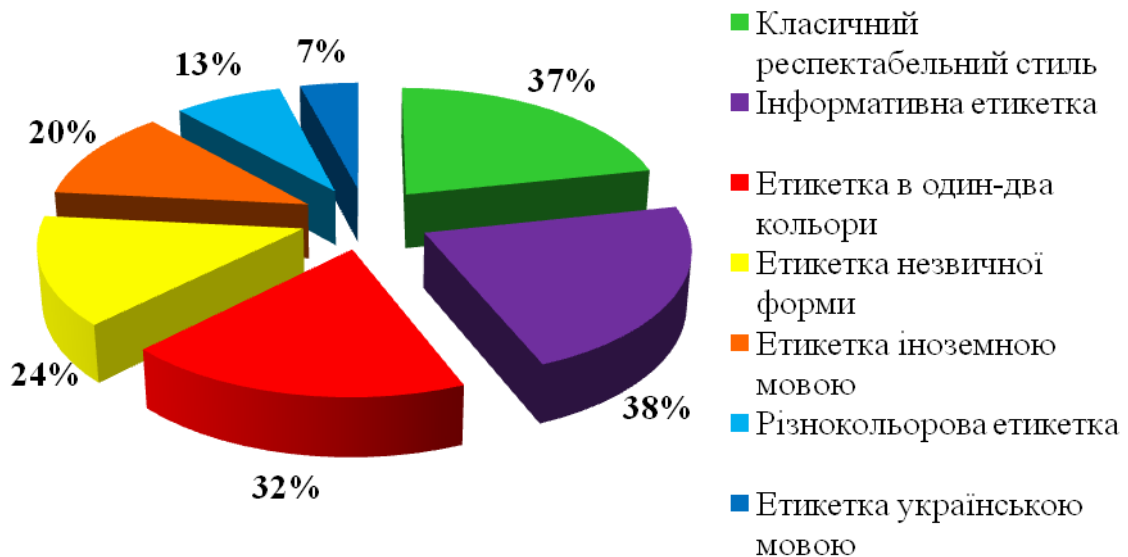

Рисунок 3.7 Види етикеток, що привертають увагу споживачів та сприяють купівлі вина

Якщо в розділі курсової роботи подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами. Ілюстрації нумеруються в межах розділу окремо від таблиць, тобто у ілюстрацій своя нумерація, а у таблиць своя.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках (рис. 3.1) або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1».

Таблиці.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. Спочатку зліва, з абзацу розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

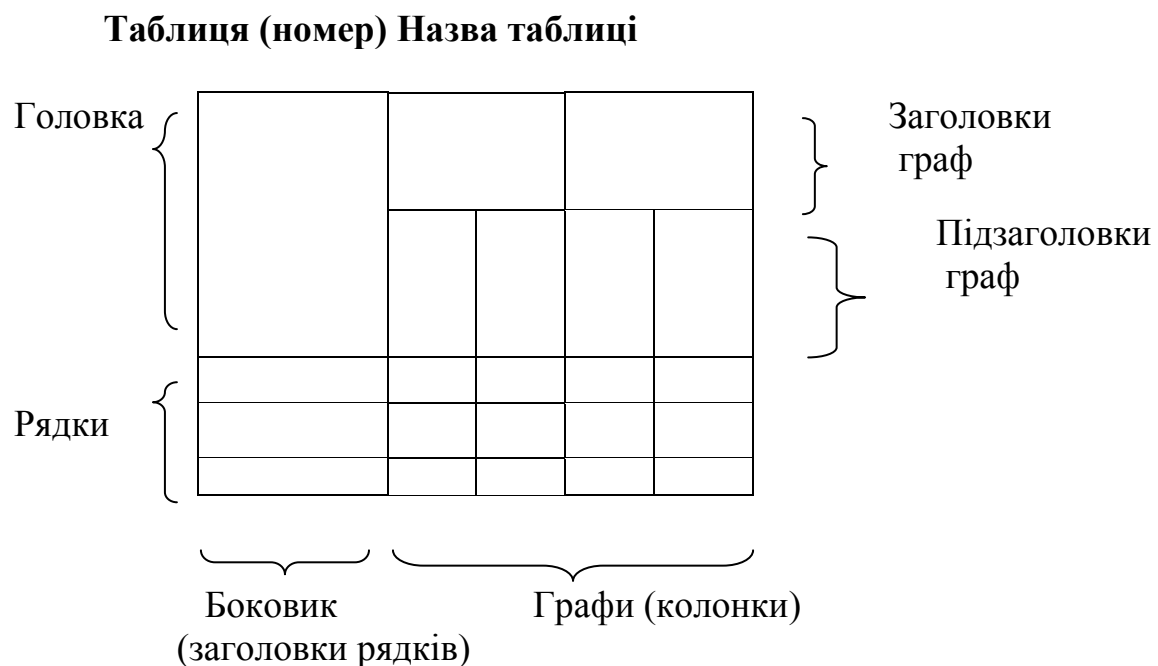
Кожна таблиця повинна мати заголовок, який міститься рядом зі словом «Таблиця» безпосередньо над самою таблицею. Заголовок пишуть з великої літери в підбір до тексту. Після назви таблиці крапку не ставлять.

Якщо в розділі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку з абзацу пишуть: **«Закінчення таблиці (номер)»**. Ні слово «таблиця», ні її назва напівжирним шрифтом не виділяються.

Зверху на знизу таблиці рекомендується залишати один вільний рядок.

Таблицю, залежно від її розміру, можна вміщувати після тексту, у якому вона згадується, на окремій наступній сторінці (якщо вона займає всю сторінку), у додатку до роботи.

Кожна таблиця повинна мати головку з заголовками граф та підзаголовками, боковину з заголовками рядків, рядки й графи. Таблиці оформлюються у відповідності із зразком:

Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковнику - всіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в головці таблиці мусить бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються. Боковик, як і головка, потребує лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

Якщо в таблиці є текст, що повторюється, який складається з одного слова, його можна замінити лапками, якщо повторюється текст двох і більше слів, то при першому його повторенні текст замінюють словами «теж саме»,

а потім лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, символів, що повторюються, неможна. **Якщо в будь-якій графі таблиці цифрові або інші дані відсутні, то на цьому місці ставлять риску.**

Таблицю розміщують в тексті після першої згадки про неї, а при переносі таблиці до наступної сторінки головку таблиці слід повторити. Якщо головка таблиці надто громіздка, її можна не повторювати на наступній сторінці, а пронумерувати графи, повторити цю нумерацію. Розділяти головки таблиць за діагоналлю неможна.

Приклад оформлення таблиці у випадку її перенесення на іншу сторінку.

На першій сторінці таблиця має такий вигляд:

Таблиця 3.2 Сприйняття основних сімейних цінностей чоловіками та жінками (в балах від 3 до 12)

Сімейні цінності	Чоловіки		Жінки	
	Середній бал по групі	Середнє квадратичне відхилення	Середній бал по групі	Середнє квадратичне відхилення
1	2	3	4	5
Інтимно-сексуальні стосунки	5,6	1,64	5,6	1,93
Автономія/ідентифікація з партнером	6,3	2,51	6,7	2,02
Господарсько-побутова діяльність	6,1	2,38	6,4	2,06

На наступній сторінці продовження таблиці буде виглядати наступним чином:

Закінчення таблиці 3.2

1	2	3	4	5
Батьківсько-виховна функція	6,3	2,11	6,6	2,48
Соціальна активність	6,7	2,15	7,4	2,23
Емоційно-психотерапевтична функція	6,8	2,42	7,4	2,1
Зовнішня привабливість	6,2	3,22	6,8	2,42

На всі таблиці курсової роботи необхідно посилатися в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл.1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні роботи необхідно посилатися на джерела, матеріали або окремі результати які наводяться в роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи, перевірити достовірність відомостей про цитування документа, забезпечують необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал, не входить до останнього видання.

Посилання в тексті роботи на джерела слід оформлювати в квадратних дужках. В цих дужках спочатку вказується номер джерела на яке посилаються, що відповідає його порядковому номеру у списку джерел інформації, а потім номер сторінки (сторінок), на яких міститься ідея, що цитується.

Приклад:

«Незважаючи на пріоритетне значення мовних каналів зв'язку між діловими партнерами, ні в якому разі не можна ігнорувати найбільші канали передавання інформації [6, с. 29]».

Якщо має місце непряме цитування, тобто переказ, виклад думок інших авторів своїми словами, то в квадратних скобках достатньо вказати номер джерела, або джерел у списку джерел інформації.

Приклад:

У своїй роботі А.І. Антонов виділяє п'ять основних функцій сім'ї [3].

Більшість соціологів виділяє такі складові елементи особистості, як потреби, інтереси, мотиви, ціннісні орієнтації [1-7].

Якщо в роботі має місце дослівне цитування, то необхідно дотримуватись таких вимог:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання.

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

7. Оформлення списку джерел інформації

Важливою складовою частиною кожної курсової роботи є список джерел інформації, який розташовується наприкінці роботи після висновків перед додатком. Він містить бібліографічні описи використаних джерел.

До списку джерел інформації включають не лише наукові праці, що цитуються або згадуються в тексті, але й ті, з якими студент знайомився в ході виконання роботи.

Літературі джерела у списку можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. На початку списку проводяться роботи, що надруковані українською і російською мовами, а за ними іноземними. Роботи одного автора можуть розташовуватись у хронологічному порядку або за алфавітом (по назвах).

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей.

Відомості про книги повинні включати: прізвище та ініціали автора, назву книги, місце видання, видавництво і рік видання, обсяг книги в сторінках. Прізвище автора слід вказувати у називному відмінку. Прізвище автора слід вказувати у називному відмінку. Якщо книга написана двома і більше авторами, то їх прізвища та ініціали вказують у тій же послідовності, в якій вони надруковані в книзі. Назва книги приводиться у тому вигляді, в якому вона міститься на титульному листі. Найменування місця видання необхідно давати повністю в називному відмінку.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел інформації надано в Додатку В

8. Оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках, розмішуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: додаток А, додаток Б. Якщо в роботі тільки один додаток, то він позначається як додаток А.

Приклад:

Додаток А

Інструментарій дослідження

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: Рисунок Д.1.2 — другий рисунок першого розділу додатка Д; таблиця А.1 - перша таблиця додатка А.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Оскільки курсова робота з курсу «Методологія та методи соціологічних досліджень» носить дослідницький характер, то в ході її написання студент повинен використовувати різні джерела інформації, якими можуть бути:

- навчальна література з курсу методології та методів конкретного соціологічного дослідження, в якій описується технологія проведення соціологічних досліджень;
- підручники, монографії, журнальна періодика що містить новітню інформацію за обраною проблемою;
- довідкова література (словники), що містить тлумачення основних понять;
- електронні засоби масової інформації – Інтернет.

При використанні всіх видів ресурсів в роботі повинно бути точно вказано всі посилання на ці ресурси.

Підручники, які корисні для проведення власного соціологічного дослідження за обраною темою:

1. Агабекян Р.Л., Кириченко М.М. Усатиков С.В. Математические методы в социологии. Анализ данных и логика вывода в эмпирическом исследовании: Учеб. Пособие для вузов / Р.Л. Агабекян, М.М. Кириченко, С.В. Усатиков. – Ростов н/Д: Феникс, 2005. – 192 с.
2. Городяненко В.Г. Социологический практикум: Учебно – методическое пособие. – К.: Издательский центр «Академия», 1999. – 160 с.
3. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования / И.Ф. Девятко. – 4-е изд. – М.: КДУ, 2006. – 296 с.
4. Добренков В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 768 с.

5. Как провести социологическое исследование: В помощь идеологическому активу : научно-популярная литература / ред. М. К. Горшков, Ф. Э. Шерега. — М. : Политиздат, 1985. — 221 с.
6. Крыштановский А. О. Анализ социологических данных с помощью пакета SPSS : учебное пособие / А. О. Крыштановский ; ред.: Ю. Н. Толстова, А. В. Рыжова. — М.: Изд. дом ГУ ВШЭ, 2006. — 281 с.
7. Мангейм Джарол Б., Рич Ричард К. Политология. Методы исследования: Пер. с англ. / Об. ред. и вступ. ст. А.К.Соколова. — М.: Издательство "Весь мир", 1999. — 544 с.
8. Наследов А. SPSS: компьютерный анализ данных в психологии и социальных науках.- СПб.: Питер, 2005. — 416 с.
9. Панина Н.В. Избранные труды по социологии: В трех томах. — Том 1. Вопросы теории, методологии, технологии социологического исследования и профессиональной этики / Сост., ред., вступ. статья Е.И.Головахи. — К.: Факт, 2008. — 472 с.
10. Рабочая книга социолога / Под. общ. ред. и с предисл. Г.В. Осипова. Изд. 4-е, стереотипное. — М.: КомКнига. 2006. — 480 с.
11. Сикевич З.В. Социологического исследование: практическое руководство. — СПб.: Питер, 2005. — 320 с.
12. Сурмин Ю. П. Методология и методы социологических исследований : учебное пособие / Ю. П. Сурмин, Н. В. Туленков ; МАУП. — К. : МАУП, 2000. — 301 с.
13. Толстова Ю.Н. Измерение в социологии: Курс лекцій. — М.: ИНФРА-М, 1998. — 224 с.
14. Чурилов Н. Типология и проектирование выборочного социологического исследования (история и современность). — К.б Факт, 2008. — 366 с.
15. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. — 7-е изд. — М.: «Добросвет», 2003. — 596 с.
16. Як провести соціологічне дослідження: методичні рекомендації / Упоряд. та заг. ред. О.М.Балакіревої та О.О. Яременка. — К.: Державний ін.-т проблем сім'ї та молоді, 2004. — 264 с.

Словники та енциклопедичні видання:

1. Большой толковый социологический словарь (Collins) / Дэвид и Джулия Джерри: Пер с англ. — М, 1999.
2. Словник з соціології / Рущенко І.П., Соболев В.О. — Х., 1998; Социологический словарь: Пер. с англ. / Под ред. С.А. Ерофеева. — Казань, 1997;
3. Социологический энциклопедический словарь. На русском, немецком, французском и чешском языках. / под ред. Г.В. Осипова. — М., 1998;
4. Соціологія: короткий енциклопедичний словник / Уклад: В.І. Волович, В.І. Тарасенко, М.В. Захарченко та ін.; Під заг. ред. В.І. Воловича. — К., 1998;

Періодичні видання:

1. «Социологические исследования»
2. «Общественные науки и современность»
3. «Современное общество»
4. «Філософська і соціологічна думка»
5. «Соціологія: теорія, методи, маркетинг»
6. «Социологический журнал»

Додаток А
Приклад оформлення титульного листа

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет бізнесу та фінансів
Кафедра соціології та політології

Курсова робота з методології та методів соціологічних досліджень
на тему:

Професійні орієнтації сучасних школярів

Виконавець:

студент 3 курсу
групи БФ 51

Петрова Ганна Геннадіївна

Керівник:

доцент кафедри соціології
та політології,
кандидат соц. наук, доцент
Чернецька Т.М.

Харків 2015

Додаток Б
Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1 Теоретичні засади вивчення професійної мотивації студентства.	
1.1 Місце мотивів в структурі особистості.....	5
1.2 Специфіка професійної мотивації та її види	10
Висновки до розділу 1.....	14
2 Професійна мотивація студентів НТУ «ХП»	
2.1 Програма дослідження.....	15
2.2 Особливості професійної мотивації студентів	20
Висновки до розділу 2.....	29
Висновки.....	30
Список джерел інформації	34
Додаток А Інструментарій дослідження	36

Додаток В

Приклад оформлення списку джерел інформації

Книги:

Один автор

- 1 Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14).
- 2 Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59).
- 3 Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1).
- 4 Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. — (Першотвір).

Два автори

- 1 Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1).
- 2 Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11).
- 3 Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.

Три автори

- 1 Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.

Чотири автори

- 1 Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К.: НДІ "Укراгропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи).

2 Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).

П'ять і більше авторів

1 Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Луцких И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с.

2 Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. — (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн., кн. 13).

Без автора

1 Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу).

2 Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с.

3 Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ — початку ХХ століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. — К. : Грані-Т, 2007. — 190, [1] с.

4 Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.

Багатотомний документ

1 Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— .— (Джерела з історії науки в Україні).

Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с.

2 Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— .— (Серія "Нормативная база предприятия").

Т. 1. — 2005. — 277 с.

3 Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. — Одесса : Астропринт, 2006— .— (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4).

4 Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. Право, 2002— .—

Т. 4: Косвенные налоги. — 2007. — 534 с.

5 Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006— .— (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані

- історією" : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]. Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. — 2006. — 721, [2] с.
- 6 Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

- 1 Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с.
- 2 Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с.
- 3 Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ).
- 4 Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трошенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, XIII, [2] с. — (Ресурс 2000).
- 5 Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с.
- 6 Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.

Препринти

- 1 Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр "Харьк. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4).
- 2 Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. — (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Депоновані наукові праці

- 1 Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. – М., 2002. – 110 с. – Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.
- 2 Разумовский, В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.
- Словники 1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с.
- 3 Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.
- 4 Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с.
- 5 Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.

Атласи

- 1 Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с.
- 2 Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-ге вид., розшир. та доповн. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с.
- 3 Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х. : Ранок, 2005. — 96 с.

Законодавчі та нормативні документи

- 1 Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).
- 2 Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).
- 3 Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).

Стандарти

1 Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України).

2 Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).

3 Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).

Каталоги 1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия").

Т. 5. — 2007. — 264 с.

Т. 6. — 2007. — 277 с.

4 Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.

5 Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с.

6 Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с.

Бібліографічні показники

1 Куц О. С. Бібліографічний показчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с.

2 Систематизований показчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Дисертації

1 Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.

Автореферати дисертацій

1 Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с.

2 Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.

Авторські свідоцтва

1 А. с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). — № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.

Патенти 1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК7 Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

1 Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38.

2 Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17.

3 Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61.

4 Ма Шуїн Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 5. — С. 12—14.

5 Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29.

6 Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20.

7 Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.

8 Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33.

9 Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець XIX—початок XX ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.

Електронні ресурси

1 Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс]] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера.

2 Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану.

3 Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : <http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm>.